

Aprendre a aprendre a l'escola

Desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre a l'escolarització obligatòria

Joan Teixidó Saballs

Imatges Hivernals
Xarxa CB, febrer 2010

Cb Xarxa
Competències
Bàsiques

GROC

GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES

Preliminars

- La vida és aprenentatge
- Paral·lelisme amb l'esport
 - Hi ha molts aspectes que hi intervenen
 - Hi ha factors que són inherents a la persona
 - N'hi ha molts altres que es poden desenvolupar
- Aprendre a aprendre
 - Adquirir consciència de la manera com aprenem
 - Assumir un paper actiu en aprenentatge
 - Control sobre el que aprenem i sobre el procés
- Aprenem allò que volem aprendre
 - Si disposem de capacitats bàsiques
 - Si el repte és proporcionat a les possibilitats

Aprendre a aprendre a l'escola

www.joanteixido.org

Què és l'aprenentatge?

- Tot partint d'un exemple quotidià
Experiència + Elaboració + Arpociació
Canvi raonablement estable en nostra conducta
- Fragmentari, progressiu, reversible
- Aprenem de moltes maneres
Condicionament, assaig i error, comparació, imitació...
Transmissió i contacte entre les persones
- Aprenentatge
És el resultat de la interacció amb l'ambient
Atorgar sentit a l'experiència: singularitat
- Tres postulats bàsics
 - a.- Qui aprèn és l'alumne.
 - b.- Per aprendre, cal predisposició
 - c.- Els professors poden ajudar els alumnes a aprendre... però hi ha limitacions (del docent i de l'alumne)

Llarg Berg i Mont Ronson. Muntanyes Rocalloses. Canadà

Aprendre a aprendre a l'escola

**GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES**

www.joanteixido.org

Aprendre a aprendre

- Expressió que s'explica per si mateixa

Posar atenció a la manera com s'aprèn

No hi ha una manera única d'aprendre

- Aportacions de la LOGSE

Constructivisme: el coneixement es construeix

Establir relacions entre coneixements

Significativitat: per construir cal comprendre el que es fa

- Complementació a la LOE

AaA: procés de construcció del coneixement

Estàtic: afegir nous coneixements

Dinàmic: canvi o reestructuració cognitiva

- Metacognició

Cal que l'alumne sàpiga analitzar i comprendre la manera com processa i estructura informació

- Coherent amb la idea d'aprendre per a la vida.

Posta de sol. Anchorage, Alaska

Aprendre a aprendre a l'escola

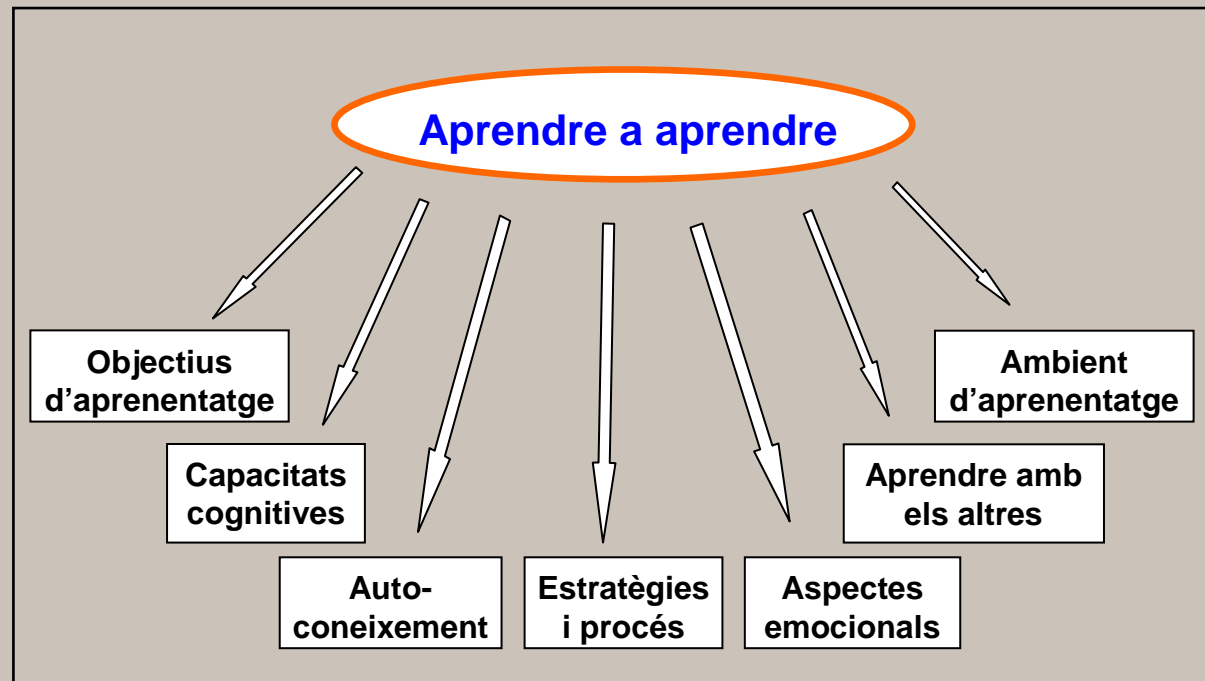

GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES

www.joanteixido.org

En què consisteix aprendre a aprendre a l'escola?

- Anàlisi de la caracterització a la LOE
- Delimitació de components o aspectes a considerar en desenvolupament de l'AaA

Castell de Neuschwanstein, Alemanya.

**Aprendre a aprendre
a l'escola**

**GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES**

Formulació d'objectius d'aprenentatge

- **Conèixer allò que volem aprendre**
 - Permet tenir consciència del progrés**
 - Permet l'autoavaluació dels resultats**
- **Els alumnes no decideixen el que forma part del currículum escolar**
 - Currículum com a constructe social**
 - Fonts del currículum**
- **Delimitar clarament el que s'espera aprendre**
- **Utilitat per a la vida adulta**
 - Formular-se objectius realistes de progrés**
- **Dimensió moral de l'aprenentatge**

Aprendre a aprendre a l'escola

GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES

www.joanteixido.org

Domini de capacitats cognitives bàsiques

- Pensar per aprendre.
- Seleccionar, comprendre, avaluar críticament, crear i emmagatzemar informació
- Pensament comprensiu
- Pensament crític
- Pensament creatiu
- Emmagatzematge de coneixements

**Posar atenció a allò que volem recordar
Control del procés. Autoestima.**

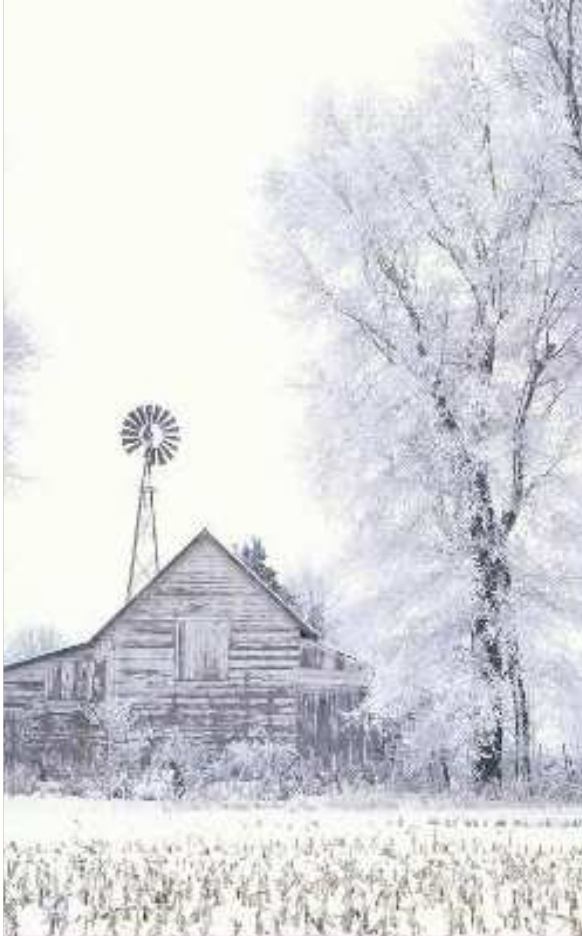
Vaixell a l'Antàrtida

GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES

Autoconeixement

- Reconèixer requeriments de l'aprenentatge: accés a informació, concentració, activitat intel·lectual, esforç, temps...
- Avaluar la pròpia disposició en relació als requeriments de l'aprenentatge
- Reflexions i judicis que l'alumne es forma sobre si mateix com a estudiant
- Ajudar l'alumne a formar-se una imatge ajustada de si mateix; a reconèixer errors i a formular propòsits de millora
- Augmentar l'autoconfiança

Estratègies i procés

- Operacions que cal realitzar per aprendre
- L'Estratègia s'ha d'adequar a l'alumne, al tipus d'aprenentatge, a factors situacionals
- Instruments per aprendre
 - Conèixer-los i haver-los experimentat
 - Elecció en funció de la situació, d'interessos, etc.
 - Allò important no és el mètode sinó l'aprenentatge
- El procés d'aprendre
 - Procés que consta de diverses fases o actuacions
 - Planificació: temps, material, accions, etc.
 - Planificació contingent, oberta
- Assumir control del procés d'aprenentatge
 - Anticipar els resultats
 - Alguns efectes perversos: justícia, dissonància...

Aspectes emocionals

- Motivació per aprendre
- Recompenses externes i internes
Actitud íntima davant aprenentatge
- Actitud activa permet desenvolupar sentiment d'autoeficàcia
- Educar les emocions per aprendre millor
Reconèixer paranys emocionals
Verbalitzar-los, parlar-los
Regular-los, modificar-los
- L'establiment de relacions interpersonals positives com a element clau per a incidir en la motivació per aprendre de l'alumnat
- Col.laboració de/ amb la família.

Aprendre amb els altres

- Aprentatge: activitat individual que es duu a terme en context social
- Reconeixem l'aportació d'altres persones en el nostre procés d'aprenentatge
- Habilitats socials: demanar ajut; saber com fer-ho; establir i mantenir relacions interpersonals; reconèixer les demandes; saber ajudar; saber dir no...
- Aprentatges fonamentals per a la vida que han d'ésser realitzats en grup
- Aprendre a treballar en equip

Aprendre a aprendre a l'escola

Ambient d'aprenentatge

- Fomentar la construcció d'ambient d'aprenentatge
- Actitud activa de l'alumne en la construcció d'ambient d'aprenentatge
- Afavorir la creació d'ambient de treball a l'aula
- Afavorir la creació d'ambient d'aprenentatge fora de l'escola

Aprendre a aprendre a l'escola

GRUP DE RECERCA
EN ORGANITZACIÓ
DE CENTRES

www.joanteixido.org

Algunes qüestions finals

- Des de quines àrees? Transversalitat.
- Adequació als diversos nivells educatius. Continuïtat i progressivitat
- De l'èmfasi en les estratègies a l'Aprendre a Aprendre: dissenyar experiències d'aprenentatge complexes
- Requisits: temps, rigor i esforç
- Protagonistes: docents, alumnes i famílies
- Treball docent i foment de la competència per aprendre de l'alumnat

Central Park. Nova York

Moltes Gràcies!

